

Verpleegkunde 25 culturele achtergrond

- Communiceer met cliënten uit verschillende culturen
- Ondersteun bewoners met gehoor- of geheugenproblemen
- culturele verschillen, communicatiestijlen, gehoor-/geheugenproblemen, ondersteunende communicatiestrategieën

De cultuurverschillen	Het geheugenhulpmiddel
De communicatiestijl	Aanpassen (zich aanpassen)
De non-verbale communicatie	Toelichten
De misverstanden	Herhalen
De beleefdheidsvorm	Langzaam spreken
De gewoontes	Eenvoudig uitleggen
De verwachtingspatroon	Samenvatten
De gevoeligheid	Geduldig zijn
De taalbarrière	Bevestigen (bevestigen wat iemand zegt)
De gehoorstoornis	Visueel ondersteunen
De geheugenstoornis	Rustig omgevingsgeluid
De compensatiestrategie	Respect tonen
Het luisterhulpmiddel	

1. Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. de taalbarrière	1. laten merken dat je het begrijpt, bijvoorbeeld door te herhalen
b. zich aanpassen	2. een probleem waardoor mensen elkaar niet goed begrijpen door een andere taal
c. bevestigen (wat iemand zegt)	3. een aandoening waardoor iemand slechter hoort en gesprekken moeilijker zijn
d. de gehoorstoornis	4. je gedrag veranderen zodat het beter past bij de cliënt of de situatie
e. visueel ondersteunen	5. informatie laten zien met plaatjes of gebaren zodat de cliënt het beter begrijpt

a-2 b-4 c-1 d-3 e-5

2. Korte werkinstructie: cultureel sensitieve communicatie bij bewoners met gehoor- of geheugenproblemen (Audio beschikbaar in de app)

Vul de lege plekken in: gehoorstoornis, misverstanden, Bevestig, geheugenstoornis, Herhaal, beleefdheidsvorm, non-verbale, luisterhulpmiddel

Op onze afdeling wonen bewoners met verschillende culturele achtergronden. Dat merk je in gewoontes en in wat iemand als _____ ervaart. De één verwacht direct contact en een duidelijke uitleg; de ander vindt het prettig als je eerst rustig kennismaakt. Let ook op _____ communicatie, zoals oogcontact, gezichtsuitdrukking en afstand. Bij _____ helpt het om rustig te benoemen wat je ziet: "Ik merk dat dit niet duidelijk is." Vraag daarna wat iemand nodig heeft en controleer of jullie hetzelfde bedoelen.

Bij bewoners met een _____ of _____ pas je je communicatiestijl aan. Spreek langzaam, in korte zinnen en zonder veel achtergrondgeluid. _____ belangrijke informatie en vat aan het einde samen. Gebruik waar mogelijk een _____ of visuele ondersteuning. _____ wat de bewoner zegt, toon respect en blijf geduldig, ook als iemand boos wordt of het gesprek vaak moet herhalen.

1. Welke voorbeelden van culturele verschillen noemt de tekst en hoe kun je daarop reageren?

_____

3. Luister naar het audiofragment en geef aan of de volgende uitspraken waar of onwaar zijn.

De verpleegkundige had onduidelijkheid over pijnmedicatie doordat de bewoner zich anders uitdrukte en weinig oogcontact maakte.

Omdat de bewoner goed hoort en de taal geen probleem is, kan de verpleegkundige gewoon snel praten.

Om de communicatie te ondersteunen gebruikt de verpleegkundige zowel herhalen en samenvatten als visuele hulpmiddelen.

Waar Onwaar

4. Rollenspel: Voltooi de dialogen

a. Familiegesprek over gehoor en geheugen

Sanne (verpleegkundige): *Fijn dat u er bent, mevrouw De Vries. Ik wil kort praten over uw vader: we merken dat hij slechter hoort en soms dingen vergeet.*

Mevrouw De Vries (dochter): 1. _____

Sanne (verpleegkundige): *Dat klopt. Er ontstaan misverstanden: hij knikt, maar blijkt iets anders te hebben begrepen. Daarom bevestig ik eerst wat hij zegt en vat ik het daarna kort samen.*

Mevrouw De Vries (dochter): 2. _____

Sanne (verpleegkundige): *Dat begrijp ik. We proberen respect te tonen en geduldig te zijn: rustig spreken, korte zinnen gebruiken en storende geluiden verminderen, bijvoorbeeld de tv uitzetten.*

Mevrouw De Vries (dochter): 3. _____

Sanne (verpleegkundige): *Dan kunnen we een geheugenhulpmiddel proberen, zoals een briefje bij de deur of een vaste routine. Ik ondersteun informatie ook visueel, bijvoorbeeld met een kaartje: 'medicatie om 08:00'.*

Mevrouw De Vries (dochter): 4. _____

b. Intake met cliënt uit andere cultuur

Rachid (verpleegkundige): 5. _____

Meneer Yilmaz (cliënt): *Dank u. In mijn cultuur is het niet gebruikelijk om steeds vragen te stellen, maar ik wil het wel goed begrijpen.*

Rachid (verpleegkundige): 6. _____

Meneer Yilmaz (cliënt): *Soms is er ook een taalbarrière, en als u te snel spreekt, raak ik de draad kwijt.*

Rachid (verpleegkundige): 7. _____

Meneer Yilmaz (cliënt): *Dat is fijn, want door stress vergeet ik vaak informatie. Mijn vrouw zegt dat ik steeds hetzelfde vraag.*

Rachid (verpleegkundige): 8. _____

Voorbeeldantwoorden:

1. Ja, thuis is het ook zo. Hij zegt dat wij onduidelijk zijn, maar volgens mij hoort hij vaak de helft niet. 2. Goed idee, maar hij raakt snel geïrriteerd. Hij is gevoelig als mensen doen alsof hij een kind is. 3. Hij heeft een luisterhulpmiddel, maar vergeet het soms in te doen. 4. Klinkt goed. Als u het thuis ook eenvoudig uitlegt en af en toe herhaalt, kan ik dat zo ook toepassen. 5. Welkom, meneer Yilmaz. Ik ben Rachid, verpleegkundige. Zeg het gerust als iets onduidelijk is; we nemen de tijd. 6. Dat is een belangrijk cultuurverschil. Hier verwachten we juist dat mensen vragen stellen. Om misverstanden te voorkomen, vraag ik af en toe: 'Klopt dat zo?' en bevestig ik wat u zegt. 7. Dan pas ik mij aan: ik spreek langzaam, leg dingen eenvoudig uit en ik herhaal de belangrijkste punten. We kunnen ook visueel ondersteunen met een schema of pictogrammen. 8. Als compensatiestrategie maken we een kort overzicht op papier met de afspraak, medicatie en telefoonnummers. Aan het einde vat ik alles samen, zodat u het thuis kunt nalezen.

5. Correspondentie schrijven
